

Els projectes de cooperació al desenvolupament que es descriuen a continuació els realitzen equips de persones membres de la comunitat universitària. Alguns es realitzen en col·laboració amb altres entitats sense ànim de lucre de les Illes. En tots els casos els projectes tenen una universitat, administració pública o entitat sense ànim de lucre que actua com a contrapart al país beneficiari.

Els projectes que es descriuen són el resultat de la III Convocatòria d'ajuts de cooperació al desenvolupament: Projectes de cooperació (2006), organitzada en el marc del conveni en matèria de cooperació al desenvolupament entre la UIB i el Govern de les Illes Balears. La majoria d'aquests projectes són finançats per la Direcció General de Cooperació i la resta pel 0'7% de la UIB.

PROJECTES FINANÇATS A TRAVÉS DE LA TERCERA CONVOCATÒRIA D'AJUTS DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT: PROJECTES DE COOPERACIÓ

Valorización de recursos minerales, zeolitas y arcillas, de la región de Agadez, Níger (quantitat assignada: 15.000 euros)

◉ **Responsable:**
Gemma Turnes Palomino, professora del Departament de Química de la UIB.

◉ **Equip:**
Paolo Rumori i Alejandro Sillero.

◉ **Contrapart:**
Universitat Abdou Moumouni.

◉ **Ubicació:**
Niamey (Níger).

◉ **Problemàtica:**
Níger és un dels països menys desenvolupats del continent africà i del món. Les condicions geogràfiques i climàtiques no li permeten arribar a un desenvolupament sòlid i durador. La zona d'Agadèz és rica en argiles i zeolites que es podrien utilitzar en activitats agrícoles per millorar i contrarestar les freqüents seque-

res que pateix aquest país. L'estudi i la valoració dels recursos minerals biocompatibles és el pas previ.

◉ **Objectius:**
Ofertir suport científicotècnic als investigadors de la Universitat de Niamey que els permeti disposar de personal i mitjans especialitzats per dur a terme el reconeixement, la valoració i l'explotació dels recursos mineralògics naturals per a la seva potencial aplicació a l'agricultura, per contribuir així al desenvolupament del país.

◉ **Activitats:**
Formació, assessorament i seguiment respecte a l'equip local en el desenvolupament de l'estudi i la caracterització dels jaciments i la posterior avaluació dels usos i aplicacions.
Dotació de material de laboratori per a la realització de l'estudi.

Formación de Formadores II: Apoyo a profesionales que trabajan con jóvenes en riesgo. Formación en habilidades sociales y abordaje del conflicto (El Salvador) (quantitat assignada: 11.000 euros)

◉ **Responsable:**
Josep Francesc Campos Vidal, professor del Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB.

◉ **Equip:**
Fernanda Caro, Colau Terrasa, Miquel Àngel Oliver, Carolina Canal, Clara Rul-lan, Virginia Ramon.

◉ **Contrapart:**
FUNSALPRODESE (Fundació Salvadorenca per a la Promoció i el Desenvolupament Social i Econòmic).

◉ **Ubicació:**
Departament de San Salvador, municipis de San Salvador, Soyapango i Apopa (el Salvador).

◉ **Problemàtica:**
En els països de l'Amèrica Central la pobresa és un dels problemes de desenvolupament humà més importants, i això repercuteix de manera molt directa en els

col·lectius més vulnerables: els menors. Hi ha milers de menors que tenen dificultats per accedir als mínims que garanteixin el seu creixement i desenvolupament. Les *maras* o colles proliferen en les zones caracteritzades per una alta densitat poblacional, l'escassa dotació de serveis bàsics i els baixos nivells d'ingressos de les llars, de manera que apareixen nombrosos conflictes entre els grups i l'entorn en el qual viuen.

◉ **Objectius:**
Enfortir el treball amb nins, nines i joves en situació de dificultat que realitza FUNSALPRODESE i altres entitats relacionades, al Salvador.

◉ **Activitats:**
Realització d'un seminari formatiu adreçat als professionals de FUNSALPRODESE amb tallers d'habilitats socials; resolució de conflictes; i disseny i implementació d'itineraris individualitzats d'inserció i diagnòstic individual.

Formació de gestors de desenvolupament turístic local (II part) (quantitat assignada: 11.000 euros)

◉ **Responsable:**
Miquel Seguí Llinàs, professor del Departament de Ciències de la Terra de la UIB.

◉ **Contrapart:**
Universitat Nacional del Sud, Departament de Geografia i Turisme.

◉ **Ubicació:**
Bahía Blanca (Argentina).

◉ **Problemàtica:**
Les comunitats en les quals s'intervé a Bahía Blanca, allunyades dels eixos de comunicació, amb una forta migració cap a les ciutats i amb predomini de població femenina, són comunitats que han quedat al marge de les possibilitats de desenvolupament sorgides després de les darreres crisis. Les activitats adreçades al turisme nacional i l'oferta de serveis els poden donar una nova perspectiva.

◉ **Objectius:**
Aportar formació professional en el camp de turisme rural als grups de dones i joves dels municipis marginals del sud-oest de la província de Buenos Aires per tal que pugin tirar endavant microempreses que els permetin generar una riquesa econòmica i per així evitar l'emigració.

◉ **Activitats:**
Formació, assessorament i seguiment del personal tècnic a la zona.
Realització de tallers de formació als pobladors locals i suport als grups emprenedors.

Proyecto de tecnologías de la información aplicadas al desarrollo. Fase 2: Análisi, disseny i prova pilot d'un sistema integral de gestió de vendes per a la comercialització de productes de cooperatives a Nicaragua (quantitat assignada: 9.400 euros)

◉ **Responsable:**
Bartomeu Serra Cifre, professor del Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica de la UIB.

◉ **Equip:**
Jesús Jiménez, Miquela Vanrell, Àngels Morro i Jordi Contestí, amb la col·laboració d'Enginyeries Sense Fronteres - Illes Balears.

◉ **Contrapart:**
NICARAOOCOOP (Empresa Cooperativa de Servicios Agropecuarios Nicrao, RL).

◉ **Ubicació:**
Regions de Managua, Chinandega, León, Nueva Segovia, Estelí i Rivas a Nicaragua.

◉ **Problemàtica:**
En el nou marc de la globalització econòmica, la producció agrícola tradicional de Nicaragua es veu

amençada per l'escassa integració de tecnologia en els seus processos productius i de venda. A les cadenes agroalimentàries de cooperatives la situació és més greu a causa de la manca d'accés a finançament dirigit a innovació tecnològica.

◉ **Objectius:**
Contribuir a millorar els ingressos de petits i mitjans productors, per afavorir el seu accés a nous mercats a través de l'increment i la millora de la gestió de comercialització de productes.
Aplicar les tecnologies de la informació a la millora dels processos de comercialització de la cooperativa NICARAOOCOOP creant un sistema integral de gestió de vendes.

◉ **Activitats:**
Formació del personal d'administració de la cooperativa i usuaris del nou sistema de venda.
Dotació d'equipament informàtic per a la seva implantació.

www.uib.es/solidaritat

Universitat de les Illes Balears
Vicerectorat de Relacions Exteriors
Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Immigració i Cooperació
Direcció General de Cooperació

COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT: Projectes de cooperació, 2006

Projectes finançats a través de la
III convocatòria d'ajuts de

Bioacumulación de metales pesados en la red trófica marina y seguridad del recurso pesquero como alimento humano en la Bahía de Santiago de Cuba (quantitat assignada: 13.000 euros)

◉ **Responsable:**
Isabel Moreno Castillo, professora del Departament de Biologia de la UIB.

◉ **Equip:**
Salud Deudero

◉ **Contrapart:**
Laboratori d'Ecotoxicologia de la Universitat d'Oriente.

◉ **Ubicació:**
Santiago de Cuba (Cuba).

◉ **Problemàtica:**
La bioacumulació de metalls pesants a la xarxa tròfica de la badia de Santiago de Cuba afecta els recursos pesquers consumits per les comunitats que hi habiten. S'han d'establir bases científiques que contibueixin a l'elaboració de plans integrals de maneig de l'àrea.

◉ **Objectius:**
Conèixer els fenòmens de bioacumulació a la xarxa tròfica de la badia de Santiago de Cuba, mitjançant l'anàlisi d'alguns dels seus nivells i la seva relació amb el quadre de salut de la comunitat. Difondre i sensibilitzar les comunitats locals enfront d'aquesta problemàtica.

◉ **Activitats:**
Formació del personal del Laboratori d'Ecotoxicologia i dotació de material de laboratori per a la realització de l'estudi. Realització de l'estudi de la incidència de la bioacumulació de metalls pesants en la xarxa tròfica. Formació a pescadors i població local sobre la seva repercussió.

Formación en el Centro de Reeducción de menores de Rabuni (TINDUF-ARGELIA). Proyecto de apoyo al Centro de Reinserción de Jóvenes (quantitat assignada: 7.800 euros)

◉ **Responsable:**
Lluís Ballester Brage, professor del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques de la UIB.

◉ **Equip:**
Josep Lluís Oliver, Marzia Boi, Gregorio Lladó, Juan Manuel Vergara, Eduard Montes, Lleonard Llorens, Joan Ferrà, Rosa Borràs, Raquel Seguí, Antoni Calafat, Maribel Puerta i Catalina Sampol, amb la col·laboració del Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de les Illes Balears.

◉ **Contrapart:**
Centre Bulahi Said de reinserció de joves en els campaments del poble sahrauí.

◉ **Ubicació:**
Campaments de refugiats del poble sahrauí, Tindouf (Algèria).

◉ **Problemàtica:**
Els joves sahrauís que viuen als campaments de refugiats

tenen importants dèficits d'oportunitats, i dificultats per superar els diversos problemes de socialització. En la majoria de casos les situacions de mancances dels joves poden ser assumides i compensades de forma natural pel seu entorn i comunitat, però en altres es produeixen conflictes de difícil solució, especialment quan es tracta de joves sense suport familiar i manca d'oportunitats.

◉ **Objectius:**
Millorar l'atenció als joves atesos al centre Bulahi Said en situació de risc social. Implementar dos tallers a través dels quals es potenciïn els hàbits de treball, la responsabilitat i el treball en equip dels joves del centre.

◉ **Activitats:**
Formació als professionals i suport al treball realitzat pels educadors al centre. Formació, assessorament i seguiment de la implementació del taller d'agricultura i informàtica.

Proyecto de cooperación en les àrees de salut i educació als campaments de refugiats sahrauís de la República Àrab Sahrauí Democràtica, Tindouf-Algèria (quantitat assignada: 4.000 euros)

◉ **Responsable:**
Joan Ernest de Pedro Gómez, professor del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia de la UIB.

◉ **Equip:**
Carme Alorda i Maria Saletas.

◉ **Contrapart:**
Ministeri de Salut Pública de la República Àrab Sahrauí Democràtica.

◉ **Ubicació:**
Campaments de refugiats del poble sahrauí, Tindouf (Algèria).

◉ **Problemàtica:**
L'Escola d'Infermeria Ahmed Abdelfetah és l'única que ofereix aquesta formació als campaments de refugiats dels pobles sahrauí, que tenen un sistema molt similar al de l'Estat espanyol. El seu professorat es formà majoritàriament a Cuba durant els anys vuitanta, i no tenen la possibilitat de renovar i reciclar els seus

coneixements tant en matèries específiques com en l'ús d'eines didàctiques.

◉ **Objectius:**
Ofereir suport didàctic a l'escola Ahmed Abdelfetah i avaluar les necessitats i els beneficis de formació i actuació.

◉ **Activitats:**
Formació de les pràctiques clíniques del professorat, coordinació de les pràctiques clíniques de l'alumnat i organització de la secretaria de l'Escola d'Infermeria.

Desarrollo de cadenas productivas alimentarias sostenibles en La Puna y la Quebrada de Humahuaca, Provincia de Jujuy, Argentina, II parte (quantitat assignada: 9.000 euros)

◉ **Responsable:**
Josep Antoni Tur Marí, professor del Departament de Biologia Fonamental i Ciències de la Salut de la UIB.

◉ **Equip:**
Antoni Pons, Dora Romaguera Bosch, amb la col·laboració de la Universitat Ramon Llull (Margarita Serra), i FAO (Florence Egal).

◉ **Contrapart:**
Universitat Nacional de Jujuy i Universitat Nacional de Tucumán.

◉ **Ubicació:**
Província de Jujuy, La Puna i la Quebrada de Humahuaca (Argentina).

◉ **Problemàtica:**
La població de les regions de La Puna i la Quebrada de Humahuaca es troba abocada a la pobresa, la desnutrició i la manca d'educació, malgrat que les terres de les valls

siguin aptes per a la producció agropecuària. A la zona es dona la pèrdua de les produccions característiques i la substitució dels plats tradicionals, que implica la pèrdua de la cultura alimentària, junt a una manca de mentalitat empresarial i escassos o nuls coneixements de reglamentació de sanitat i innocuïtat dels aliments.

◉ **Objectius:**
Millorar la situació socioeconòmica dels habitants de La Puna i la Quebrada de Humahuaca mitjançant la consolidació de dues cadenes productives alimentàries sostenibles que garanteixin la innocuïtat dels aliments produïts i alhora aportin una alternativa econòmica.

◉ **Activitats:**
Educació nutricional als col·lectius de la regió. Formulació de productes suplementats o enriquits, que incrementin el valor nutricional de l'aliment. Capacitació en l'elaboració i manipulació d'aliments per assegurar la innocuïtat del producte final. Intervenció nutricional en col·lectius necessitats.

Subministrament d'aigua potable al poblet de San Antonio Sinaché-Quiché (quantitat assignada: 5.000 euros)

◉ **Responsable:**
Francesc A. Rosselló Llompart, professor del Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica de la UIB.

◉ **Equip:**
Albert Llamós, Josep Miró i Francesc Rosselló, amb la col·laboració de l'ONG Voluntaris de Mallorca.

◉ **Contrapart:**
ADIZ (Asociación de Desarrollo Integral Zacualpense).

◉ **Ubicació:**
Poblet de San Antonio Sinaché, al municipi de Zacualpa, departament de Quiché (Guatemala).

◉ **Problemàtica:**
El Quiché és la regió més deprimida de Guatemala: és una zona de poblets molt dispersos, que té una orografia difícil, de camins intransitables sis mesos cada any, i és la regió que patí més les conseqüències de la guerra

civil que assolà Guatemala durant 36 anys. A San Antonio Sinaché no hi ha xarxa d'aigua potable, cosa que implica una mortalitat infantil elevada, una incidència molt alta de malalties gastrointestinals, un nombre elevat d'hores de treball per a les dones i nenes que han de tragar aigua i la impossibilitat de crear un sistema de rec que permeti millorar la producció agrícola.

◉ **Objectius:**
Construir una xarxa de distribució d'aigua potable per gravetat que subministri aigua a cent famílies de San Antonio Sinaché, cosa que representa un total de més de 600 beneficiaris.

◉ **Activitats:**
Disseny de la xarxa de distribució d'aigua, planificació i execució de l'obra.

Género, desarrollo y medio ambiente (quantitat assignada: 10.000 euros)

◉ **Responsable:**
Maria Antònia Carbonero Gamundí, professora del Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB.

◉ **Equip:**
Bernat Ruitort, Alexandre Miquel, Joaquín Valdivielso i Pere Mascaró.

◉ **Contrapart:**
Centre d'Estudis Multidisciplinaris de zones costeres, Universitat d'Oriente.

◉ **Ubicació:**
Santiago de Cuba (Cuba).

◉ **Problemàtica:**
L'elevada quantitat de població assentada els darrers anys al litoral ha tingut un impacte negatiu sobre aquest. A la regió es fa un esforç considerable per desenvolupar polítiques de desenvolupament sostenible i de manteniment dels recursos costers per part de les

institucions i les comunitats que en fan ús. L'important paper que desenvolupen les dones en aquesta regió requereix una anàlisi des de la perspectiva de gènere.

◉ **Objectius:**
Dotar professors, investigadors i líders comunitaris de coneixements i indicadors vàlids per a l'anàlisi integrat de la problemàtica mediambiental de la zona i per al desenvolupament sostenible de les comunitats costeres.

◉ **Activitats:**
Realització del curs de postgrau Gènere, Medi Ambient i Desenvolupament. Dotació i formació en la utilització de software per al processament de dades.